

Zenon Hendel

Głógów-Ostrów Tumski, st. 2, gm.
loco, woj. legnickie, AZP 68-19/2

Informator Archeologiczny : badania 31, 184

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GŁOGÓW-Ostrów Tumski, st. 2, gm. loco, woj legnickie, AZP 68-19/2

- gród wczesnośredniowieczny z okresu od schyłku X w. do poł. XIII w.
- kolegiata z XII w.
- kaplica św. Anny z XV w.

Ratownicze badania wykopaliskowe przeprowadził w dniach od 22 lutego do 22 października mgr Zenon Hendel. Finansowane były przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. NMP Królowej Polski. Dwunasty sezon badań. Przebadano powierzchnię około 0,8 ara.

Badania zostały przeprowadzone wewnątrz kolegiaty w wykopach pod fundamenty betonowej krypty, którą zamierzano wybudować w celu wyeksponowania kamiennych relikwów kościoła grodowego z XII w. oraz wzmocnienia posadowienia filarów nawy głównej kolegiaty. W tym sezonie prac wykopaliskowych zostały wyznaczone trzy wykopy badawcze obejmujące teren przeznaczony pod budowę fundamentu południowego (wykop nr VIII), północno-wschodniego (wykop nr IX) oraz wschodniego (wykop nr X). Z uwagi na trwające w świątyni w tym czasie roboty budowlane, prace eksploracyjne zostały ściśle skoordynowane z harmonogramem i zakresem tych robót. W wykopie nr VIII odsłonięto pozostałości po wykopie badawczym z lat siedemdziesiątych XX w. oraz fragmenty piętnastu nawarstwień kulturowych, z których część usytuowana w spągowych partiach wykopu związana była z grodem wczesnośredniowiecznym, natomiast pozostałe zalegające w stropie badanej przestrzeni stanowiły ślad po licznych pracach związanych z przebudową kolegiaty. Poza wspomnianymi jednostkami stratygraficznymi odkryto tutaj również sześć fragmentarycznie zachowanych ludzkich pochówków szkieletowych. W wykopie nr IX odsłonięto jedynie nawarstwienia zasypowe związane z pracami badawczymi przeprowadzonymi w latach siedemdziesiątych XX w. w tym miejscu oraz nawarstwienia budowlane. Natomiast w usytuowanym pod tzw. „łukiem tęczowym” wykopie nr X odkryto poza wkopami nowożytnymi dziesięć nawarstwień kulturowych związanych z budową kolegiaty, pozostałości po dwóch ludzkich pochówkach szkieletowych oraz wschodni fragment kamiennej absydy, który został datowany na pierwszą fazę budowy kościółka grodowego w XII w. Podczas przeprowadzonych prac eksploracyjnych pozyskano nieliczny materiał zabytkowy, który składał się z fragmentów naczyń średniowiecznych oraz kości ludzkich, pochodzących z warstw oraz odsłoniętych pochówków.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Dolnośląskich Wiadomościach Prahistorycznych”, Głogów.

Badania będą kontynuowane.

Głogów – Stare Miasto, kwartał A-18, gm. loco, woj legnickie - patrz: późne średniowiecze

GNIEZNO, st. 13b, AZP 50-34/-

- teren zachodniej części podgrodzia III gnieźnińskiego zespołu grodowego, osadnictwo wczesnośredniowieczne i nowożytne
- relikty zamku z 1 poł. XVI wieku

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Tomasza Sawickiego (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie). Finansowane przez Komitet Badań Naukowych, PSOZ i Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie). Piąty sezon badań.

Badania były kontynuacją prac związanych z weryfikacją badań z lat 1936-1938 oraz rozpoznaniem relikwów mało znanego zamku z 1 połowy XVI w., powstałego w 1518 r. z inicjatywy abpa Jana Łaskiego. Zamek rozebrano w 1831 r. W ogrodach probostwa archikatedralnego przy ul. Łaskiego 9. Założono 2 wykopy: wykop 1 (9 x 11,5 m) w części południowej posesji (ar 3/57) i wykop 2 (3,5 x 7 m) w narożniku północno-wschodnim posesji, około 50 m od wykopu nr 1 (oś północ-południe).

W wykopie 1 po usunięciu humusu i współczesnych nawarstwień wyrównawczych na głębokości 0,5-1,8 m p.p.t. odsłonięto fundamenty założenia zamkowego. Fundament (część południowa) o długości 5,5 m i szerokości 1,8 m wykonany był z kamieni polnych, łączonych zaprawą wapienną zmie-